

Česká Kanada očima studentů

Závěrečná zpráva studentského projektu



Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola, o. p. s.

Kolektiv autorů

Praha

2010

Obsah

Obsah.....	2
Poděkování.....	4
Autoři.....	5
Úvod	6
Záměr.....	7
Metodika	8
Co je to fotografie a její historie.....	9
Vývoj černobílé fotografie	10
Joseph Niecephore Niepce	10
Luis Jacquese Mandel Daguerre	10
F.S.Archer a kolodiový proces	10
„suchý proces“	10
Vývoj barevné fotografie.....	11
Fotografický film.....	11
Vývoj moderní fotografie	12
CCD a digitální fotoaparáty.....	12
Autorské cykly	13
Martin Třešňák – cyklus „Lidé“	14
Karel Kudláček – cyklus „Absurdity“	15
Vojtěch Nedbal – cyklus „Kopírováním k dokonalosti ...“	16
Karel Vinš – cyklus „Vodní plochy a světla v krajině“	17
Dominika Adamcová – cyklus „Jiný svět“	18
Tomáš Mucha – cyklus „Bunkry“	19

Jindřich prošek – cykly „Schránky“, „Šmírák“ a „Fokus v krajině“	20
Jakub Melichar – cyklus „Zaostřeno na!“	22
Štěpán Řehák – cyklus „Odras ve vodě“	23
Společné cykly	24
Srovnávací fotografie	24
Fotograf v krajině	30
Závěrem.....	34

Poděkování

Poděkování patří zejména panu učiteli Přírodní školy RNDr. Marku Maturovi, Mgr. Petru Martiškovi a Mgr. Magdaleně Bartákové, kteří byli odbornými konzultanty jednak co se technické stránky fotografování týče, tak i po stránce umělecké. Dále díky Ondřeji Příbylovi a Eriku Čiperovi, kteří na přednáškách prezentovali pro insiraci své cykly nebo popisovali fotoaparáty. Poděkování patří v neposlední řadě Michalu Šebovi, který nás provedl výstavou „Double fantasy“ v pražském Rudolfinu.

Autoři

Martin Třešňák (7. ročník)

vedení skupiny, cyklus

Karel Kudláček (7. ročník)

cyklus „Absurdní střety“

Vojtěch Nedbal (7. ročník)

cyklus

Karel Vinš (4. ročník)

cyklus

Dominika Adamcová (3. ročník)

cyklus

Tomáš Mucha (3. ročník)

cyklus

Jindřich Prošek (3. ročník)

cyklus

Jakub Melichar (1. ročník)

cyklus

Štěpán Řehák (1. ročník)

cyklus

Úvod

Jsme součástí krajiny. Je všude kolem nás. Každý se na ni ale dívá jinak. Někdo ji vnímá jako jeden velký celek, jiný jako mnoho detailů, které dohromady tvoří jeden pohled. Je rozmanitá. Nejen lesy, louky, pole, či města tvoří krajinu. Existuje mnoho detailů, které jsou na první pohled lidskému oku neviditelné. Vyjmutí takovýchto detailů i celků z prostoru a jejich přenesení napomáhá k jejich poznání a objevení. Jedním ze způsobů, jak tohoto docílit je přenesení na papír pomocí fotoaparátu. Jde o proces, který je znám už více než sto let. Stále se postupně vyvíjí – od fotopapíru po pixely. Každé takovéto zachycení prostoru (vyfotografování) může mít jiné poslání. Dokumentární či umělecký. Umělecká fotografie se snaží vyvolat u pozorovatele různé emoce (například napětí, neklid, rozesmutní, nebo naopak i rozesměje). Dokumentární fotografie naopak má funkci zejména popisnou, přesto však může navodit i pocit, který měl autor.

Česká Kanada je oblastí zapomnění i objevení, krajinou krásných přírodních úkazů i absurdit vytvořených člověkem v posledním půlstoletí. Některé krásy tohoto kraje, které vznikly v důsledku komunismu, jsou ale zcela neznámé. Stejně tak mohou být, ať už záměrně či nechtěně, zapomenuta i prapodivná místa tohoto kraje. Zejména právě minulý režim zanechal v této oblasti velkou stopu výstavbou železné opony. Lidé, kteří zde žili, krajinu museli opustit, místo nich přišli jiní a krajina se tak začala postupně odlišovat od jiných míst. Počaly vzrůstat velké lesní celky, s nimi se měnily některé rybníky ve stojaté mokřady či vesnice v kamenitá pole. Někde se ke starým zachovalým stavbám přistavovaly jiné, tehdy modernější budovy, které dnes vypadají hrůzostrašně a připomínají tak temnou dobu po druhé světové válce. Když projíždíme dnes kolem těchto míst, ani nám nepřipadají zvláštní. Podobných pozůstatků či úkazů je i jinde mnoho. Pokud se ale více zaměříme na jednotlivé pohledy, ať už louže na silnicích, pražce na kolejích či snad zahrádky s rybníčky, zjistíme, že nejde jen o obyčejná místa. Louže odrážejí své okolí ve zkreslené podobě, na pražcích je viditelné stáří a každá myšlenka dělníků při stavbě, zahrádky se stávají oblíbeným místem pro odpočinek a vydechnutí po těžkém pracovním dni.

Právě pomocí fotografie lze tato místa ukázat v odlišném světle, než je vidáme letným pohledem při procházce. Je tak možné srovnat podobná místa mezi sebou a povšimnout si různých detailů, které běžně ani nezaregistrujeme. V následujících stránkách v jednotlivých cyklech každého autora je zaznamenán určitý pohled na realitu. Krajina, lidé, stavby, skrytá příroda,... Každý cyklus má své poslání a měl by ukázat různé pohledy na svět podle toho, jak ho vnímá začínající mladý fotograf.

Záměr

Záměrem projektu je přiblížit Českou Kanadu z jiného hlediska a to z hlediska fotografického. Rozhodli jsme se, že pomocí fotek krajiny představíme krásy onoho kraje. Způsobů se naskytlo mnoho, ať už klasická krajinářská fotografie, tak fotografie lidské zástavby v různých působivých celcích. Velmi okrajově jsme se zabývali i samotnými lidmi. Těmito prostředky chceme „prozkoumat“ Českou Kanadu, čímž se lišíme od ostatních klasických výzkumových (vědeckých) skupin. Výstupem není práce s dotazníky a tabulkami, ale výstava. Jsme v podstatě první skupina, která na naší školní Expedici dělá, hlavně uměleckou práci a proto i my jsme zvědaví, jak se celá věc nakonec vyvine. Doufáme, že tímto obohatíme zatím čistě vědeckou historii expedičních prací a zároveň se však naučíme něco zcela nového a zajímavého.

Metodika

Přípravná fáze v Praze počínala návštěvou výstav „Double fantasy“ – digitální fotografie krajiny a „Krajina / obraz / fotografie“ – výstava starých fotografií krajiny focených a vyvolávaných různými technikami. Každý z nás si svou práci s fotoaparátem osvojoval pomocí několika cvičení zaměřených na technickou i kompoziční stránku fotografie. Nejprve jsme každý zkusili nafotit deset fotek, abychom si vyzkoušeli ovládání fotoaparátu. Pomocí zvětšování clony jsme trénovali focení v určité hloubce ostrosti. Na krátký čas jsme se snažili zachytit pohybující se sportovce a naopak na dlouhý čas temné až noční momenty (krajina, město, jedoucí auta, atd.). Dále jsme absolvovali přednášky několika zkušenějších fotografů (Marek Matura, Erik Čipera, Ondřej Příbyl), kteří nám povídali o technické stránce fotografie, historii fotogramu a fotografie a kompozici. Zároveň nám někteří z nich (Erik Čipera a Ondřej Příbyl) představovali své vlastní autorské cykly a jejich možné provedení (černobílé a barevné, velké a malé formáty). Vybrali jsme si (každý z nás) jednoho fotografa, jímž jsme se nechali inspirovat pro nalezení vlastních témat a následně i tvorbu cyklů. Během pobytu v zájmové lokalitě (Česká Kanada) jsme každý fotografovali pro vlastní autorské cykly, které se zároveň postupně formovaly až do konečné fáze výběru několika jednotlivých fotek vystihující zvolený autorský cyklus. Kromě těchto cyklů jsme tvořili i cykly společné, tedy „srovnávací fotografie“, tedy srovnání historických fotografií krajiny a staveb se současným stavem a „fotograf v krajině“ – fotografie nás navzájem, jak fotíme. Veškeré nafocené materiály jsme záložovali do dvou počítačů (kvůli ztrátě) a následně z nich pak vybírali fotografie pro své i pro společné cykly.

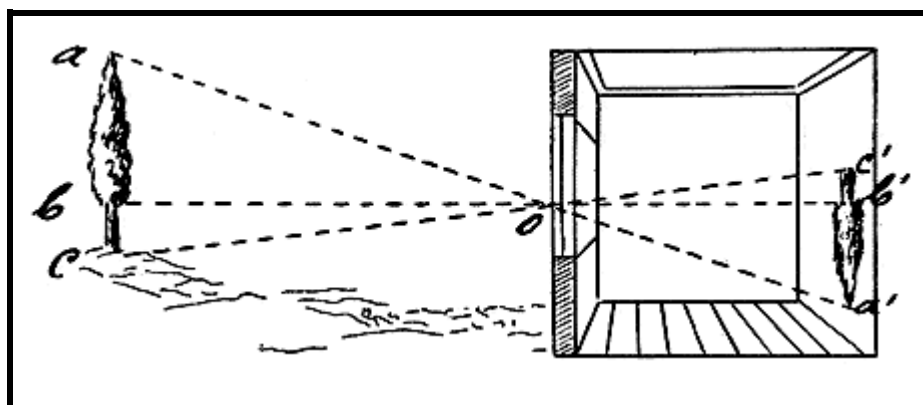
Co je to fotografie a její historie

Nikdo z nás si nedokáže představit život bez fotografie. Fotografie jsou všude kolem nás a působí na nás skrz reklamu, skrz internet a další média. Dnes již také umíme fotografie rozpohybovat a vytvořit z nich za pomoci hudby dojemný americký film. Ne vždycky však bylo tak jednoduché vytvořit fotky jako v dnešní době. Přijít s foťákem, na automatický režim všechno vyfotit. Doma jen propojit kabel mezi foťákem a počítačem a fotky zálohovat, upravovat, posílat a pořád si je prohlížet. Dokonce je už i možné posílat fotky mobilem. Pokusím se vám proto nastínit, jak vznikala fotografie již od raného vývoje.

Již od pravěku se snažili lidé zachytit nějaký obraz. Jistě znáte malby a kresby z jeskyní po celém světě. Jednoduché ale hezké. Jak se psala historie, snažili se lidé vylepšovat to, jak co nejvěrněji a nejpřesněji zachytit obraz ve svém okolí. Vylepšovaly se barevná barviva (především přírodní), aby se ozdobily. Namodro nabarvené oblečení indigem provázelo téměř celý starověk. Nelze ani opomenout odstíny hnědi a červeně.

Ve středověku bylo objeveno, že pokud máme světelně uzavřenou místnost a uděláme ve stěně malý otvor směrem ven, pak nám sluneční světlo poskytne okouzlující zážitek. Obraz, který by byl vidět skrz díru se nám promítne na protější stěnu. Jedná se tedy o přístroj, jímž lze na rovné ploše zachytit obraz skutečnosti. Moderní fotoaparát s ní má dodnes mnoho společného. Jedinou nevýhodou takového obrazu je přetočení obrazu a rozmazání. Takzvaná CAMERA OBSCURA (neboli temná místnost) byla známa již od 9.století. Tehdy se ale camera obscura využívala pro astronomii. Podrobně byla popsána Leonardem da Vincim, učencem 15.století. v 16 století jiný Ital Giambattista della Porta vložil do otvoru čočku. S ní pak získal ostřejší obraz. Od té doby se kamera obscura požívala jak v kapesních formítek tak i ve větších (rozhledny, majáky atp.).

Camera obscura



Mezi 16. – 17. stoletím objevili někteří chemici, že některé látky, pokud se nachází volně v otevřeném prostoru, mění na světle barvu. Domnívali se tedy proto, že tento jev má na

svědomí teplo. Dnes už ale víme, že je to světlo (fotony), které mění barvy chemických látek. V roce 1725 zjistil Heinrich Schulz, že látkou, která na světle mění barvu, jsou soli stříbra.

Vývoj černobílé fotografie

Úplnými praprotatiky fotografie na papíře byly tři nejvýznamnější páni: Joseph Nicéphore Niepce, Luis Jacque Mandel Daguerre a F.S.Archer. Každý z nich vložil do vývoje veškeré dovednosti i peníze. Jim dnes vděčíme za veškeré fotografie.

Joseph Nicéphore Niepce

S první fotografií přišel právě Joseph Niepce. Zajímal se o litografii. Tenkrát se tisklo jen na vápenec, ale on se ho snažil nahradit jiným materiálem. Postupně vyzkoušel měď, zinek, sklo a stříbro. Jeho první fotografie na skle s citlivou vrstvou asfaltu se bohužel rozbila. Druhá fotografie se dochovala dodnes. Byla vytvořena na cínové desce a expozice trvala 8 hodin.

Luis Jacque Mandel Daguerre

Často je neprávem přisuzován objev fotografie panu Daguerrovi, i když první vynálezcem fotoaparátu byl Joseph Niepce. Daguerre vymyslel, jak získat ostřejší fotku při expozici dlouhé jen několika minut. Během pokusů totiž zjistil, že pokud se vystaví stříbrná deska působení rtuťových a jodových par, dochází po expozici ke vzniku ostré fotografie. Tato metoda, tj. daguerrotypie, byla dobrá, ale přesto měla několik much. Z obrázků například nebylo možné vytvářet kopie a povrch fotografie byl citlivý a musel být uchováván za sklem. Obraz byl zrcadlově převrácen. Nebezpečnost a toxicitu chemických látek samozřejmě také nebylo možné počítat k výhodám. Daguerrotypie zaznamenala rozmach v 1. pol. 19.stol. a v roce 1861 byla nahrazena koloidovým, neboli „mokrým procesem“.

F.S.Archer a kolodiový proces

Objev mokrého procesu pochází od angličana F. S. Archera. Ten používal roztok střelné bavlny s lihem a éterem. Tenká vrstva tohoto roztoku se koupala asi 2 min v roztoku dusičnanu stříbrného. Ještě za mokra se fotografie exponovala, poté se vyvolala a ustálila. Nevýhodou byl to, že pokud chtěl fotograf fotit fotografii mimo dílnu, musel si sebou vzít mnoho objemných věcí – stan, roztoky (tehdy ještě ve skle) a další. Naproti tomu bylo výhodou, že mohla být z fotografie vytvářena kopie. A jak už to v historii bývá, i tento objev byl překonán a nahradil ho tzv. „suchý proces“.

„suchý proces“

Ze začátku poskytoval tento proces fotografům ve špatné kvalitě, a tak většina tehdejších fotografů upřednostňovala mokré kolodiové procesy. V postupném vývoji se nejvíce vyznamenal fotograf Talbot, který objevil světlocitlivý bromid stříbrný. „Suchý proces“ však nejvíce vyvinul anglický lékař Richard Maddox, který používal koloidum spolu s želatinou a bromidem stříbrným. Od té doby se používají stejné desky dodnes, i když v lepší kvalitě.

Vývoj barevné fotografie

První metodou barevné fotografie byl autochrome. Výroba takovéto fotografie byla velice originální. „Příprava fotografií zhotovených autochromovou technikou byla velmi zvláštní, a proto jistě stojí za zmínku. Nejdříve se umyla skleněná deska, po jedné straně se pokryla směsí včelího medu a smůly. Díky tomu pak zůstala po zaschnutí lepkavá. Poté bylo třeba připravit škrob. K tomu se využívala bezbarvá zrnka bramborového škrobu, která se ještě prosela na velikost 10-15 mikrónů. Na čtvereční milimetr se pak vešlo až 700 zrněk. Ty se obarvily na zelenou, fialovou a oranžovo- červenou. Když se tyto barvy smíchaly, vznikla šedivá směs, která se ale během času měnila. Potom se zrnka nanasly na lepící stranu desky a rozmačkaly se prostřednictvím jehly, která rotovala ze strany na stranu, dokud všechna zrníčka pečlivě nerozmělnila. Dále se použil prach ze sazí, kterým se ucpaly mezery mezi zrníčky škrobu a celá vrstva se přelakovala. Lak jednak chránil vrstvu škrobu, ale především zlepšoval optické vlastnosti. Na lak se následně nanasla panchromatická černobílá emulze, která, na rozdíl od černobílého filmu, byla citlivá na úplně každou barevnou složku stejně. Deska se umístila do fotografického přístroje emulzí dozadu, před objektiv bylo třeba dát žlutý filtr. Postup vyvolávání je podobný jako u dnešních diapozitivů. Finále je, že se emulze překryje druhým sklem a dá se do projektoru nebo lze použít i diaskop. Celé kouzlo je v tom, že při prohlížení se zrnka škrobu zbarvují, při fotografování je naopak filtruje, takže výsledkem je první opravdová barevné fotografie.“ (citace: <http://www.digimanie.cz>)

Fotografický film

Vynález fotografického filmu můžeme připočítat panu Eastmanovi. Eastman vytvořil fotografický černobílý celuloidový fotografický film. Tím dochází k expanzi fotografie po celém světě. V roce 1888 vyrábí Eastman první fotoaparát značky Kodak. O té doby se stává fotografování velice jednoduchou činností. V roce 1900 se začal vyrábět fotoaparát Kodak Brownie za cenu 1 \$.

V roce 1908 byl patentován barevný film. Ten se na trhu objevil až v roce 1935. Od roku 1963 je možné využít okamžitou fotografii, kterou přišla firma Polaroid. Jedná se o barevné emulze, které nepotřebovali žádné další zpracování a na papíře se objevily během několika minut.

Vývoj moderní fotografie

CCD a digitální fotoaparáty



Absolutním převratem byl vynález tzv. bezfilmového fotoaparátu, tedy digitálu. Firma Kodak na tomto výzkumu pracovala již během 70. let 20. století. Výsledek se dostavil až v roce 1988, kdy byl představen první digitální fotoaparát s interní pamětí 16 MB. Jeho cena byla 13 000 \$.

O fotografii se zajímali nejen vědci, ale také umělci. Zanedlouho poté i armáda, policie a další bezpečnostní složky. Dnes nalezneme fotografii ve všech médiích (kromě radia).

Úplně první fotoaparát zapisující na karty Compact Flash byl pak Kodak DC-25 v roce 1996. Dalším významným přelomovým rokem v historii moderní fotografie byl rok 1999, kdy byla představena první zrcadlovka vyrobená samostatně tradičním výrobcem. Tento fotoaparát byl přístupný pouze pro profesionální fotografy. Jednalo se Nikon D1, který jste tehdy mohli pořídit za cenu 6 000 USD. První zrcadlovkou, která se svými vlastnostmi i cenou přiblížila amatérským uživatelům a taky pro ně byla vyrobena, byl v roce 2003 Canon EOS 300D. Jeho cena se pohybovala kolem 1000 USD.

fotografie převzaty z www.digimanie.cz

Autorské cykly

V následujících podkapitolách jsou popsány „osobní cykly“ jednotlivých autorů. Každý cyklus zahrnuje uvedení do tématu s důvody, proč si autor vybral právě dané téma pro fotografování. Po technických údajích o aparátu následují miniatury fotografií, které budou prezentovány na výstavách. V závěru kapitoly jsou shrnuty společné cykly ... a ... (viz str. ...).

Martin Třešňák – cyklus „Lidé“

Fotit lidi mi přijde mnohem zajímavější než focení přírody, né že by příroda nebyla zajímavá, ale proto, že mi to podle mne moc nejde. A podle toho jsem, se také rozhodl, že budu mít cyklus o lidech. Fotit člověka ale vyžaduje dobrý nápad, protože jenom chodit a fotit momenty, je pro mne práce příliš drzá a netroufám si na ní, nemluvě o absenci teleobjektivu, který by byl pro takovou práci velmi příhodný.

Po konzultaci s paní učitelkou Bartákovou jsem se rozhodl pro cyklus zaměřený na lidi a jejich oblíbená místa v krajině. Tento záměr kombinuje, jak krajinu, tak lidi, což byla nejlepší varianta. Takto budu moci fotit jak krajinu tak lidi.

My lidé jsme velmi zajímavý tvorové a často si to ani neuvědomujeme. Stačí se projít po ulici a všimnout si ostatních a zjistíte spousty fascinujících věcí, které si vůbec ani neuvědomujeme. Žijeme tak tak pohlceni sami do sebe a do svých problémů a radostí, že často vůbec nesoustředíme na svoje okolí. Posloucháme svoje mp3 přehravače, čteme svoje knížky a noviny a vůbec se nesoustředíme na přítomnost a z toho poté vzniká mnoho zbytečných problémů. Většinu z nás každodennost pohltila tak, že se lze jen těžko odpoutat. Spousta lidí, hledá řešení v děláni nevšedních věcí aby odpoustali sami sebe. Já jsem se rozhodl, že lidi kolem mne obohatím, tím že je budu fotit. Jestli to zní nějak pyšně a nafoukaně, tak to je to špatně.

Prostě se chci akorát lidí zeptat jak se mají, udělat pár fotek, zachytit pár nenávratných momentů našich lineárních životů, opřít se o úsměv a jít o dům dál.

Karel Kudláček – cyklus „Absurdity“

Během posledních sto padesáti let se lidská kultura mnohokrát změnila. Stačilo pár let, aby se začaly v 19. století stavět železnice a silnice pro nové technické vynálezy. S příchodem průmyslové revoluce se krajina mohutně proměnila. Nebylo již potřeba koňské síly, tedy alespoň ne v takové míře. Hlavním prvkem tehdejší doby se stal parní motor a počal rozvoj snad veškerých oborů. Také mj. vznikla první fotografie. O několik desítek let později se nezměnila pouze kultura, ale i krajina. Důvodem byla první světová válka a následné meziválečné období. Došlo nejen k další vlně stavění a opravování měst a vesnic, které poničila válka, ale i k dalšímu hospodářskému rozvoji. Po druhé světové válce přišlo rozdělení Evropy na dva celky několika sty kilometrů dlouhé železné opony. Nastala určitá doba temna pro východní blok zemí. V místech, kudy vedla komunisty postavená železná opona, zůstala krajina téměř padesát let nedotčena. Dodnes zůstala netknutou divočinou bez civilizace.

Zkusit si jen představit, jak vypadala krajina v 19. století nebo na konci druhé světové války mě více než zajímalo. Chtěl jsem vědět, jak moc se mohla krajina lišit v jednotlivých dobách. Každá tato doba zanechala stopy v krajině, proto jsem se rozhodl, že ji vyhledám a zachytím na fotografii. Úkol to určitě nebyl jednoduchý, což byl možná také jeden z důvodů, proč jsem svůj cyklus nakonec zaměřil trochu jiným směrem. Hlavní důvod pro přehodnocení svého cyklu jsem našel, když jsem vyfotografoval kapličku v jisté vsi, jejíž součástí bylo dopravní parabolické zrcadlo, kontejnery pro třízený odpad a odporná socialistická zastávka. V této kompozici jsem našel cosi zvláštního. Jaké si propojení všech dob, které jsem měl původně v úmyslu fotit. Stará kaple a u ní namáčkuté kontejnery a betonová budka. Určitý střet několika dob, které spolu dohromady tvoří něco tak odlišného a absurdního. Začal jsem si více všimnout takovýchto „střetů“. Ať už šlo o moderní poštovní schránku a vrata přivrtaná do zdi sakrální stavby, socialistickou děkovnou sochu za osvobození Rudou armádou, či snad o kostel přestavěný na obytnou chatu, určitým způsobem to znázorňovalo, jak člověk dokáže vytvořit vědomě i nevědomě tak na pohled absurdní věci. Při snaze vyhledávat a fotografovat místa, kde se protíná více dob, jsem narazil i na jiné bizardnosti. Nešlo o střety několika odlišných dob, ale o nevkusnosti a přehnanosti. Nakonec jsem propojil svou původní myšlenku, fotografovat jednotlivé doby, dohromady s novým tématem a zaměřil se tak na již řečené střety několika kultur a nepochopitelné absurdity, které člověk dokázal vytvořit.

Vlastním starý digitální fotoaparát (Canon powershot A40), který nedisponuje příliš velkými možnostmi nastavení (clony, citlivosti čipu a času), přesto jsem se snažil zachytit skutečnou realitu s minimálními pozdějšími úpravami.

Vojtěch Nedbal – cyklus „Kopírováním k dokonalosti ...“

Mojí pracovní náplní na expedici v roce 2010 bylo vytváření fotografií, které budou mít vzájemného společného jmenovatele, které budou tvořit ucelený cyklus. Při své přípravě jsem si kriticky prohlédl knihu fotografa Jana Reicha. Z mého pohledu jeho nejlepším cyklem byl cyklus ZNAKY KRAJE. Ten zachycoval fotografie z oblasti bývalých Sudet. Fotografie byly pořízeny po vyhnání Němců. Zachycovali tedy opuštěnost, pavučiny, zašlost a snad i smutek.

Já jsem se po vzoru Jana Reicha nechal inspirovat a vybral jsem si podobný cyklus. Opuštěné cesty a potoky. Ty jsou v krajině velmi dlouhé. Mohou tedy pocházet již z dob středověku, novověku, ale i nedávné minulosti. Dalším smyslem cyklu mohla být podobnost (to se mi povedlo jen v jednom případě) například cesty a potoka. S těmito názory jsme odjížděl na Expedici v České Kanadě. Po několika dnech jsem ale moje cykly změnil. Přispěla k tomu konzultace s paní učitelkou Majdou Bartákovou. Ve smysluplnosti nových cyklů mě utvrdil i zkušený fotograf Erik Čipera, který nás přijel na Expedici navštívit.

Svůj nový cyklus jsem pojmenoval Plocha + detail. V podstatě jde o to, že jsem procházel skrz krajinu a vyhledával jsem souvislé barevné plochy. V dalším postupu jsem si vzal bílý papír. Na ten jsem položil jeden vybraný detail z plochy a s bleskem jsem ho vyfotil. Tím vlastně vznikly dvojice, které bych chtěl předvést vedle sebe na připravované výstavě.

Mým dalším cyklem byla inspirace jednou fotografií Jana Reicha zachycující cestu mezi travami. Cesta je vyskládaná z „kočičích hlav“. Já jsem ale vyhledával cesty skryté, tajemné. Takové, které musí člověk ve fotografii nalézt.

Během mé práce mě také zaujaly i jiné fotografie, které by nezapadly do žádného cyklu. Ty jsem si schoval jen pro sebe.

Práce na letošní Expedici mě velice bavila. Naučil jsem se mnoho nových věcí, které jsem při vytváření fotografických cyklů využil.

Karel Vinš – cyklus „Vodní plochy a světla v krajině“

Do České Kanady jsem jel se záměrem černobíle fotografovat velké vodní plochy s oblohou s dlouhou časovou závěrkou, kde budou vidět proměny způsobené větrem, ať už se jedná o mraky nebo o vodu. Avšak neuvědomil jsem si, že pro dobrý snímek s dlouhou časovou závěrkou (20- 30 s) budu potřebovat velké množství filtrů. Na můj fotoaparát (Nikon D40, AF-S DX NIKKOR ED 18- 55 mm, 1:3,5- 5,6 GII) jsem ale nebyl schopen tak rychle žádný filtr sehnat. Na místě jsem zjistil, že fotografie, jaké jsem chtěl fotit, fotit nemohu, protože při časech, které jsem měl v plánu, byla fotka v plné velikosti přesvětlená. Takže první záměr padl.

Tedy, začal jsem přemýšlet o jiném záměru. A řekl jsem si, že když už jsem chtěl fotit vodu, tak že alespoň toto zachovám. Další, co mi zbylo z původního záměru bylo, že se stále jednalo o černobíle fotografie. A když už jsem nemohl z technických důvodů fotit na dlouhou časovou závěrku, tak jsem se rozhodl, že fotit velké vodní plochy, by bylo zřejmě k ničemu, neboť takovýto výstup by mohl mít kterýkoli amatérský fotograf, který se nezabývá hledáním míst pro svou fotografii. Tak jsem začal hledat, co bych tak mohl fotit, až mi padly do oka malé vodní plochy. A abych nějak podtrhl tyto plochy, fotil jsem je v krajině. Ale to stále nebylo zajímavé, neboť voda byla nevýrazná. Nějakou dobu mi to trvalo, ale pak jsem vymyslel, čím bych mohl vodu zvýraznit- světlem. Respektive odrazem světla ve vodní hladině. Tento záměr však už byl realizovatelný a žádný problém se nevyskytl.

Dominika Adamcová – cyklus „Jiný svět“

Jedním z mých prvních cyklů je cyklus balvany. Pro vytvoření tohoto cyklu mě inspirovala kniha sochy přírody od Jiřího Tillerera který fotografoval balvany v České Kanadě. Na mých fotografiích jsou zachyceny balvany a jejich blízké okolí, jako například les, rybník, nebe či jiná otevřená krajina. Fotografie měla představit vlastní a osamělý svět balvanu který si kolem sebe kámen vytváří. Dalším cyklem který jsem se snažila vytvořit měly být vesnice nějak zasazené v krajině. Jak do krajiny zapadají a jaký v ní tvoří dojem. Tento cyklus jsem neuskutečnila protože v krajině kterou jsme procházeli se tyto pohledy objevovali jen málokdy. Pohybovali jsme se většinou v uzavřenější krajině a pokud jsme procházeli otevřenější krajinou pohled na vesnici jako celek v krajině se ukazoval jen málokdy. Z tohoto důvodu se tento cyklus neuskutečnil.

Přímo v terénu mě oslovili další dva cykly, cyklus otevřená krajina a z tohoto cyklu odvozený další cyklus “Jiný svět“. Cyklus otevřená krajina vznikl při tvorbě fotografií volné tvorby. Na fotografie jsem většinou chtěla zachytit louku, pole nebo okraj lesa a v ní nějaký dominantní prvek jako například značku, strom, kámen atd. Fotografie také občas provází potok nebo cesta která může končit za obzorem. Pokud jsou na fotografiích zajímavé mraky a krajina neukazuje nic zvláštního umístila jsem horizont pod vodorovnou osou fotografie. Naopak pokud krajina ukazuje něco zajímavého, pěkného a nebo neobvyklého horizont se nachází nad vodorovnou osou fotografie, a nebo zde obloha vůbec není. Fotografie na téma otevřená krajina jsem fotila, ale tyto fotografie vystavované nebudou, protože si myslím že cyklus “Jiný svět“ je zdařilejší. Vznikl tedy užší cyklus který jsem nazvala “Jiný svět.“ Na těchto fotografiích je nejdůležitější světlo. Světlo dopadá a odráží se od různých krajinných prvků a i z běžných krajinářských fotografií dokáže udělat jedinečný obrázek. Cyklus jiný svět jsem vytvořila především na základě fotografií východu a západu slunce. Na těchto fotografiích se mi líbí ozáření ranní mlhy a mraků vycházejícím sluncem. Fotografie jsou celé růžové a působí zajímavým dojmem. Na dalších fotografiích z cyklu “Jiný svět“ je zachycen zajímavý odraz světla a nebo částečné zastínění fotografovaného prostoru. Také zajímavé odrazy světla ve vlnící se a nebo stojaté vodě. Konečným vystavovaným cyklem je cyklus “Jiný svět.“

Tomáš Mucha – cyklus „Bunkry“

Nejdřív jsem měl fotit úzkokolejku a vlaky. Ale mezi tím, jak jsem to fotil, tak jsem si řekl, že bunkry jsou mnohem lepší. Začal jsem je fotit proto, že se mi na nich líbilo, jak jsou zarostlé, jak splývají s krajinou. Bylo také pěkné, jak jsou vlastně všechny stejné, ale úplně jinak zarostlé a namalované. Vůbec se nevědělo jestli se to dá do mého cyklu spíše se počítalo, že se tam dají koleje, které jsem fotil, ale nakonec jsem tam mohl dát bunkry .

Fotil jsem digitální zrcadlovkou - Olympus e 520.

Jindřich prošek – cykly „Schránky“, „Šmírák“ a „Fokus v krajině“

Stejně jako všichni ostatní členové naší skupiny jsem si v Praze v tzv. "přípravném týdnu" stanovil co bych chtěl fotit a nazval to cykly. Popíši je jen stručně, protože originální verze bude pravděpodobně ve sborníku zvlášť.

Můj první cyklus měl vystihovat zánik lidské činnosti v divokosti přizpůsobivé přírody. V Praze mi to výborně šlo, protože je tu velké množství zbytků lidské činnosti. Zejména z normalizace, která byla vyudována jako normální běžné okolí, ale po revoluci se přestala udržovat začalo se stavět nové město po vzoru měst západních. Hlavní části města se přebudovali úplně, ovšem méně frekventovaná místa nebyla přebudována úplně, protože to je moc nákladné, na těchto místech bylo pouze nabudována povrchní západní nástavba, nebo byla dokonce ponechána svému osudu bez údržby. A tam kde příležitost nevyužil člověk, se šance chytila příroda. Když se lavička rozpadla, vyrostl v ní strom a takhle se z dokonalých nekompromisních a kompletních objektů bez údržby staly objekty střetů přírodní flexibility a lidské malomyslnosti. A to mě zajímá a láká.

Problém je, že v České Kanadě se toho moc nenajde. Teda já jsem tam toho moc nenašel, ale soudruh Karel Kudláček s velice podobným popisem cyklu našel a nafotil velice dobré fotografie. Na tom je velice dobře vidět, že ačkoli máme s Karlem velice podobný popis cyklu, náš opravdový záměr je jiný a nejde slovně popsat.

Můj druhý cyklus "Paparazzi" je celkem (s)prostý. Ze začátku jsem chtěl fotit i jiné skupiny, což se moc nepovedlo. První den jsem běhal jak vůl prodíral se křovím lozil po stromech, abych vyfotil autentické šmírákové fotky. Ovšem večer při prohlížení jsem si řekl: "Tak tudy cesta nevede.." a opravdu nevedla. Takže jsem tento cyklus realizoval pouze focením zajímavých momentů z expedice jako třeba atmosféru před buzerencí, nebo třeba Andrého soukromou discotéku. Ovšem ani tyto fotky nejsou nijak skvostné. Pořád je to jen alternativní cyklus.

Konečně se dostáváme k mému třetímu cyklu necyklu. Proč cyklu necyklu? No to je jednoduché: on totiž tenhle můj cyklus je spíše takový experimentální. Zakládá se totiž na různém ničení technické kvality fotografie. Dobrým příkladem je třeba jedna má fotografie, kterou jsem neúmyslně pořídil během trénování delší expozice (delšího času snímání světla - čím déle snímá, tím světlejší fotografie bude, používá se to při špatné světelnosti). Na té fotografii jsou některé věci relativně ostré, některé mázklé, nějaké přepálené, nějaké úplně

temné. Dohromady to vytváří zajímavou kompozici, která se ne každému musí líbit, ale třeba mě konkrétně se líbí. A nejsem sám!

V terénu jsem se setkal s problémem, že fotografie s dlouhou expozicí jdou pořídít jen někde, nebo spíše někdy. Ve dne je dobrá světelnost takže fotka s dlouhým časem by byla úplně bílá, což nechci. Proto jsem musel pečlivě vybírat místo a čas, aby to vyšlo. A to stojí energii a čas, což jsou velice cenné věci. A ani energie, ani času jsem neměl nějaké zřetelné přebytky. Proto těchto fotek není mnoho, takže se potvrdil můj počáteční předpoklad, že tenhle soubor nebude cyklem, nýbrž jen takovou vložkou.

Nakonec jsem fotil cyklus, který jsem vykoumal až na místě. Je poměrně jednoduchý: fotil jsem detail přírodnin v kontrastu s místy téměř abstraktním pozadím. Dohromady to má takový umělecký nádech a občas se mi i povedlo zachytit obraz tak, že se detail prolíná s pozadím ve zvláštních liniích, což vytváří zajímavě komplexní pocit z té fotografie. Tento cyklus bude černobílý, při mrakama rozptýleném světle se mi víc líbí ty fotografie černobílé. A při přímém světle nejde moc dobře fotit detail. Tento cyklus má výhodu, že se dá fotit prakticky kdekoliv, což téměř eliminuje šance, že se nepovede.

Abych to nějak shrnul, jeden původní cyklus jsem zavrhnul, jeden pozměnil, další uskutečnil jen z malé části a jeden si vycucal z prstu. Takže z původního záměru mi zůstal kořen cyklu "šmírák" a experimentální fotografie, kterých mám ale velice málo.

Jakub Melichar – cyklus „Zaostřeno na!“

Z počátku jsem měl cyklů více, bylo těžké se rozhodnout pro některý z nich. Teď už v tom mám jasno, fotografuji cyklus: „Zaostřeno na!“ Na začátku jsem měl cykly: makro květiny a brouky a lesy. Obojí mi nevyšlo protože jsem měl v plánu fotit černobíle, ale bohužel kvůli nějakým okolnostem jsem od tohoto nápadu upustil. A tak jsem nevěděl, co budu fotit. Ale asi tak po dni bádání jsme společně s paní učitelkou Bartákovou přišli na téma „Zaostřeno na!“

Cyklus zaostřeno na měl původní název „Struktury“. „Struktury“ jako takové měli být cyklus fotek povrchů věcí (např: mechy, kameny, atd.). Z toho také upadlo, protože mě baví fotografovat detaily (už dříve jsem rád fotil makro) tak vznikl cyklus „Zaostřeno na!“, ve kterém jsou nejen makra mechů ale také kameny a spousty dalších věcí. Tento cyklus je cyklus, který si vyberu na výstavu, skupiny fotografie.

O fotce jako takové jsem toho moc nevěděl, dokud jsme neměli přednášky od zkušených fotografů. Dozvěděl jsem nejen něco o fotografii a fotogramu, ale taky o používání zrcadlovky (něco o cloně, něco o citlivosti a spoustu dalších zajímavých věcí o zrcadlovkách). Abych pravdu řekl, tak v přednáškách se mi líbila spíše ta praktická část ve, které jsme si vyzkoušeli fotografování a vytvoření fotogramu. Myslím, že příprava této expediční skupiny byla velká. Výstava bude (podle mě) zdařilá.

Štěpán Řehák – cyklus „Odraz ve vodě“

Snáží jsem se na fotografiích zachytit odraz krajiny na vodní ploše. Snímky jsem pořizoval z malé vzdálenosti, proto jsou fotografie rozostřené. Ze začátku jsem se zaměřil na velké vodní plochy, pak jsem ale postupně dělal podrobnější detaily. Nakonec vznikla až skoro abstraktní díla. Kromě využití přirozených vodních ploch jsem si předpřipravoval malá jezírka, ve kterých jsem fotografoval další odrazy.

Společné cykly

Srovnávací fotografie

Tyto fotografie měly srovnávat určitá konkrétní místa v minulosti s dnešní dobou. V Praze jsme si na internetu stáhli staré fotografie z míst které jsme si mysleli že navštívíme. Poté v terénu jsme se snažili najít přesné místo ze kterého byla stará fotografie vyfocena a vyfotografovat toto stejné místo akorát o pár desítek let později. Tento cyklus byl společný. Každý z nás se snažil trochu se na tomto cyklu učit fotografovat.



Obr. I.a, zámek v Jindřichově hradci, pohlednice



Obr. I.b, Zámek v Jindřichově hradci, současná fotografie, autor: Karel Kudláček



Obr. II.a, náměstí v Jindřichově hradci, historická fotografie



Obr. II.b, náměstí v Jindřichově hradci, dnešní fotografie, autor: Karel Vinš



Obr. III.a, podzámčí v Jindřichově hradci, historická fotografie



Obr. III.b, podzámčí v Jindřichově hradci, dnešní fotografie, autor: Jakub Melichar



Obr. IV.a, příjezdová cesta k hradu Landštejn, kolem Marklu (Pomezí), historická fotografie



Obr. IV.b, příjezdová cesta k hradu Landštejn, kolem Marklu (Pomezí), dnešní fotografie, autor: Dominika Adamcová



Obr. V.a, náměstí ve Starém městě pod Landštejnem, historická fotografie



Obr. V.b, náměstí ve Starém městě pod Landštejnem, dnešní fotografie, autor: Karel Kudláček

Fotograf v krajině

Toto je další společný cyklus. Fotografovali jsme své kolegy jak fotografují. Chtěli jsme zachytit jak se kdo tváří s jedním okem zavřeným a druhým zírajícím do hledáčku. Jak se někdo válí na kolejích a nebo se v nějaké skroucené poloze snaží vyfotografovat nějaký jedinečný pohled se kterým se v běžném každodenním životě nesečkáte. Na tomto cyklu jsme se také snažili trénovat fotografování.



Obr. III., Vojtěch Nedbal fotografující výhybku, autor: Petr Martiška



Obr.I., Dominika Adamcová při fotografování snímků z úzkokolejky, autor Karel Kudláček



Obr.II, Jindřich Prošek nastavující čas, autor: Karel Vinš



Obr. IV., Karel Kudláček při fotografování krajiny, autor: Petr Martiška



Obr.V., Martin Třešňák a Vojtěch Nedbal fotografující na dlouhý čas, autor: Petr Martiška



Obr. VI., Marek Matura – odhalení fotografa, autor: Vojtěch Nedbal



Obr. VII., Jakub melichar - odpadní zátiší, autor: Karel Kudláček

Závěrem

Každý autor vytvořil svůj vlastní autorský cyklus o rozsahu do 15 fotografií. Byly vytvořeny dva společné cykly („fotograf v krajině“ a „srovnávací fotografie“). Výstavy se připravují, první (ze tří pravděpodobných) by měla proběhnout ještě letos.